

Juhlakonsertti

TAMPEREEN YLIOPISTON
JUHLASALISSA

lauantaina 30.10.2004 kello 18

Johtaa Saara Perkola

Tervetuloa konserttiin!

Tervetuloa Kamarikuoro Camēnan 25-vuotisjuhlakonserttiin! Tämän konsertin ohjelmisto koostuu Camēnalle ominaisesta romanttisesta musiikista, jota maustetaan sopivasti linjaan sopivalla uudemmalla musiikilla.

Jaakko Mäntyjärvi (1963–) opiskeli englantia ja yleistä kielitiedettä Helsingin yliopistossa ja valmistui 1991; hänellä on myös vuodelta 1987 virallisen kääntäjän pätevyys kielipareissa suomi-englanti ja englanti-suomi. Hän työskentelee kääntäjänä ja ATK-vastaavana The English Centre Helsinki -käännöstoimistossa. Hän on myös opiskellut musiikin teoriaa ja kuoronjohtoa Sibelius-Akatemiassa.

Mäntyjärvi omaksuu teoksissaan vaikutteita eri tyyleistä ja eri aikakausilta, sulauttaen ne osaksi omaa tyyliään; toisaalta hänen ilmaisunsa perustuu perinteisiin ratkaisuihin ja käyttää modernin musiikin keinovaroja hyvin säästeliäästi.

Konsertin aloittava *Polska and Fugue in F minor* on 1996 valmistunut neliääninen sovitus *Koiviston polskasta* swingle-tyyliin eli ilman tekstiä. Myöhemmin kuultava *Kolme romanttista laulelmaa* valmistui 1982, ja se koostuu kolmesta runosta, jotka Mäntyjärvi on säveltänyt omaleimaiseen tyyliinsä.

Olli Vehkavaara (1941–) oli Kamarikuoro Camēnan pitkäaikainen taiteellinen johtaja, ja hän jätti lähtemättömän jälkensä Camēnan sointiin ja myös kuoron ohjelmistoon. Vehkavaara sovitti ja sävelsi runsaasti musiikkia Camēnalle. Konsertissa kuullaan Vehkavaaran sävellys *Hyvä maa*, johon tekstin on tehnyt *Oiva Paloheimo*.

Nils-Eric Fougstedt (1910–1961) oli suomalaisen 1940- ja 50-lukujen musiikkielämän vahvimpia vaikuttajia. Parhaiten Fougstedt muistetaan Radion sinfoniaorkesterin kapellimestarina 1944–50 ja ylikapellimestarina 1950–61, mutta hän toimi myös kuoronjohtajana, teorian ja kuoronjohdon opettajana sekä musiikkikriittikkona.

Fougstedtin kuorotuotanto ajoittuu vuosille 1932–1959. Hänen tuotantaan leimaa luontoon liittyvät tekstit. Tämä yhteys selittyy sillä, että Fougstedt kirjoitti kuoroteoksensa pääosin vapaa-aikoinaan kesäisin. Konsertissa kuullaan Fougstedtin 1952 Jarl Hemmerin runoon säveltämä, luontoa ylistävä *Vårluft*.

Leevi Madetoja (1887–1947) syntyi Oulussa hyvin vaatimattomiin olosuhteisiin. Hänestä kehittyi nuorena taitava kanteleensoittaja. Lisäksi Leevi opiskeli omin päin myös viulun- ja pianonsoittoa sekä lauloi kuorossa.

Syksyllä 1906 Madetoja aloitti opinnot Helsingissä sekä musiikkiopistossa että yliopistossa. Musiikkiopistossa Madetoja opiskeli sävellystä aluksi Armas Järnefeltin ja Erik Furuhjelman johdolla, kunnes hän 1908 pääsi Sibeliuksen oppilaaksi.

Madetoja sävelsi *Kevätunta* 1925 puolisonsa L. Onervan runoon.

Johannes Brahms (1833–1897) syntyi Hampurissa ja opiskeli pianonsoittoa seitsemänvuotiaasta sekä teoriaa ja säveltämistä kolmetoistavuotiaasta alkaen. Hän matkusti 1862 Wieniin, josta sai Wienin Lauluakatemian kapellimestarin viran. Brahms teki laajoja konserttimatkoja ympäri Keski-Eurooppaa esittäen laajaa ohjelmistoa.

Brahms oli romantiikan ajan säveltäjä, mutta hän ei kuitenkaan vienyt varsinaisen romantiikan kehitystä eteenpäin, vaan pitäytyi entisiin tyyli-ihanteisiin ja jatkoi musiikin säveltämistä wieniläis-klassisessa hengessä. Brahmsin sävellyksissä yhdistyy luja klassinen muotokauneus voimakkaan romanttiseen ilmaisuun. Teoksille on ominaista täyteläinen sointi ja soinnutus sekä vuolas ja tehokas melodiikka.

Brahms sävelsi 1889 sarjan *Fünf Gesänge* säestyksettömälle seka-kuorolle. Sen tekstit ovat kansanomaisia runoja. Konsertissa kuullaan sarjan kolme ensimmäistä osaa *Nachtwache I*, *Nachtwache II* ja *Letztes Glück*.

VTP OY

KAMARIKUORO
TAMPERE
CAMENA
25

Einojuhani Rautavaara (1928–) on tunnetuimpia nykysäveltäjiämme. Hän opiskeli musiikkitiedettä Helsingin yliopistossa ja sävellystä Sibelius-Akatemiassa opettajanaan Aarre Merikanto. Saatuaan Sibeliuksen suosituksesta Koussevitzky-säätiön apurahan 1955 hän jatkoi opintojaan New Yorkissa ja Tanglewoodissa Aaron Coplandin, Vincent Persichettin ja Roger Sessionsin johdolla. Euroopassa Rautavaara täydensi opintojaan vielä 1957–58 Asconassa Wladimir Vogelien ja Kölnissä Rudolf Petzoldin oppilaana.

Rautavaaran laaja tuotanto on tyyllisesti monitahoinen ja heterogeeninen. Käytyään lävitse nopeassa tahdissa 1950- ja 1960-luvuilla käytännössä katsoen kaikki tarjolla olevat avantgardistiset sävellystyylit ja -tekniikat, hän siirtyi 1960-luvun lopulla perinteisempään ilmaisuun, jota hallitsevat pehmeä tonaalinen harmonia ja pitkälinjaisen laulava melodisuus.

Hymni *Katso minun kansani on puu* on osa itsenäisyytemme 75-vuotisjuhlakantaattiin 1992 sävellettyä saman nimistä kantaattia.

Säveltäjä-pianisti **Heikki Sarmanto** (1939–) on kansainvälisesti tunnetuimpia suomalaisen jazzin edustajia. Hän on saanut useita palkintoja työstään jazzmuusikkona. Sarja *Pohjoisia kuvia* on valikoima Eino Leinon runoihin sävellettyjä lauluja.

Heikki Sarmanto sävelsi sarjan *Pohjoisia kuvia* vuonna 1977 yksinlauluiksi Eino Leinon 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Säveltäjän veli Auvo Sarmanto valitsi ja sovitti laulut sekakuorolle, ja kuoroteksenä *Pohjoisia kuvia* kantaesitettiin Kainuun Jazzkevässä 1986. Sarjasta tässä konsertissa esitetään osat *Rauha* ja *Kun kello seisoo*.

Selim Segerstam (1904–1963) oli musiikinopettaja ja säveltäjä. Hän valmistui kansakoulunopettajaksi 1926 Uudenkaarlepyyn seminaarista. Segerstam suoritti opintoja myös nykyisessä Sibelius-Akatemiassa. Hän toimi opettajana Uudenkaarlepyyn ja Vaasan seminaareissa sekä vuodesta 1947 lähtien Helsingin ruotsinkielisissä kansakouluissa. Hän oli aktiivinen kuoronjohtaja ja osallistui laulujuhliin ja johti useita kuoroja. Segerstam sävelsi itse melodisia kuoro- ja yksinlauluja ja sovitti kansanlauluja kuoroille. Heinäkuussa 2004 juhlittiin Segerstamin syntymän satavuotispäivää musiikkinäytelmällä *Toner stå upp på nytt*. Konsertissa kuullaan Segerstamin kansallisromanttinen *Den ensamma*.

Timo Leskelä (1947–) on Kemijärvellä asuva musiikinopettaja, nuottigraafikko ja muusikko. Hän on ollut mukana myös tekemässä laulukirjoja ja musiikin oppikirjoja. Hänet mainitaankin tällä hetkellä Lapin läänin merkittävämpana kuoromusiikin säveltäjänä.

Toivo Kuulaa (1883–1918) kuvaillaan usein suomalaisen musiikin ”traagiseksi romantikoksi”, koska hän koki väkivaltaisen kuoleman ampumavälikohtauksessa vain 35-vuotiaana. Toisaalta kuvaus heijastaa hänen musiikkiaan, jossa usein kuuluu hautova paatos ja ylitsevuotava tunne. Suurinta osa Kuulan tuotannosta leimaa sujuva, kansallisesti väritty romanttisuus.

Kuula keräsi ahkerasti kansanmusiikkia ja käytti toisinaan kansansävelmiä omissa teoksissaan. Kuula sävelsi *Auringon noustessa* sekakuorolle 1910.

Saara Perkola

Saara Perkola (s.1978) on valmistunut musiikkipedagogiksi (AMK) Pirkanmaan ammattikorkeakoulusta pääinstrumenttinaan klarinetti. Kuoronjohdonopiskelun hän aloitti vuonna 2000 Kari Turusen johdolla.

Tällä hetkellä Perkola opiskelee kuoronjohtoa pääaineenaan Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian musiikin koulutusohjelmassa opettajanaan Jani Siven. Laulua hän opiskelee Ulla Raiskion johdolla.

Saara Perkola on toiminut kuoromestarina ja assistenttikapellimestarina Stadian ja Helsingin konservatorion oratorio- ja ooppera-produktioissa.

Hän toimii Savolaisen osakunnan laulajien ja perustamansa kamarikuoro Inton taiteellisena johtajana sekä opettaa yhtyelaulua Suomen Laulussa.

Kamarikuoro Camena

Kamarikuoro Camena on perustettu Tampereella 1979, ja siinä on nykyisin noin 45 laulajaa. Vuosina 1980–1993 kuoroa johti musiikkiluokanopettaja **Olli Vehkavaara** ja vuosina 1994–2000 **Ivelina Petrova-Kinnunen**. Vuodesta 2001 kuoron johtajana on toiminut **Juha Törmä**, joka on tällä hetkellä virkavapaalla. Syyskaudella 2004 kuoroa johtaa Saara Perkola. Kamarikuoro Camenan ohjelmistossa on uutta ja vanhaa, niin maallista kuin kirkollistakin musiikkia.

Camena on esiintynyt kotimaan lisäksi Ruotsissa, Norjassa, Saksassa, Ranskassa, Itävallassa ja Unkarissa. Kuoro on saanut vuosina 1983 ja 1991 kultaleiman sekä 1999 kolme hopealeimaa Tampereen Sävelen kuorokatselmuksessa ja tullut kolmanneksi 1986 Béla Bartók -kilpailussa Unkarissa. Vuonna 1990 Camena oli mukana Klemetti-kamarikuorokilpailun finaaliissa Orivedellä. Vuonna 1998 kuoro kilpaili Saksassa Pohlheimissa ja saavutti sekä kirkko- että kamarimusiikkisarjoissa hopeaa.

Camena on tehnyt neljä äänitettä. Vuonna 1991 julkaistiin äänilevy ”Kesällä kello viisi”. Tämän levyn perusteella kuoro sai Yleisradion harrastemusiikkipalkinnon 1992. Syksyllä 1994 julkaistiin ”Jumalan tulet”, joka sisältää pohjoismaista kirkkomusiikkia sekä Olli Vehkavaaran sävellyksiä ja sovituksia. Tuorein levy on vuonna 1998 julkaistu joululevy ”Tuhannen tuikkii kynttilää”.

Metallivalimo Koneistamo

LAAKERIPRONSSIT

Liuku- ja keskipakovalettuina,
rouhesorvattuina

**Ainesputket, pyörötangot,
muototangot, renkaat**

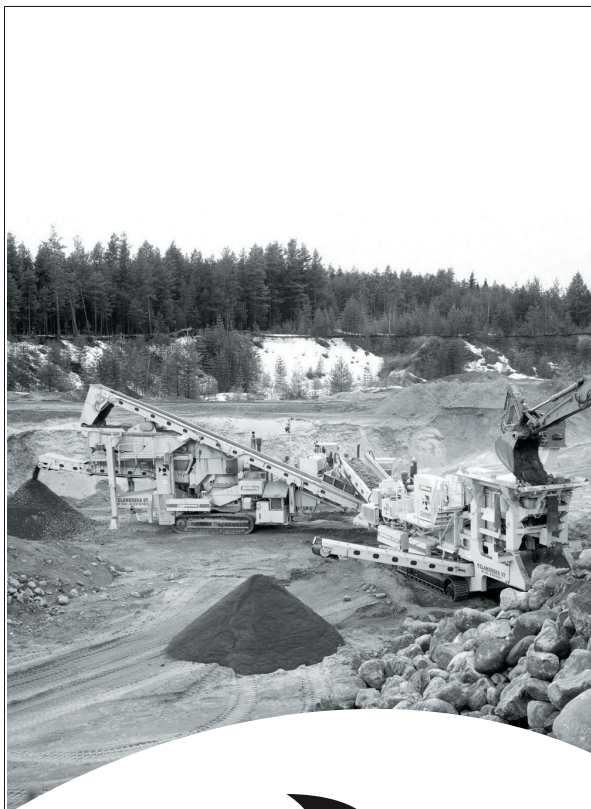
Valmiiksi Koneistettut

Liukulaakerit, liukulevyt, ym.

KESKIPAKOVALU OY

Kauppilaisenkatu 9, 33730 Tampere
puh. (03) 357 9000, fax (03) 364 5964
e-mail: info@keskipakovalu.fi www.keskipakovalu.fi

www.metsominerals.com

 metso
minerals

*Pölyä?
Savua?
Kaasua?
Epäpuhtauksia?
Allergiaa?*

Puhtaampaa työskentelyilmaa:

OUREX

Ourex Oy, Rasulankatu 7 A 2, 33730 Tampere, www.ourex.fi
Puhelin (03) 2128 000, faksi (03) 2128 158, ourex@ourex.fi

Ohjelma

Polska and Fugue in F minor

säv. trad., sov. Jaakko Mäntyjärvi

Hyvä maa

säv. Olli Vehkavaara, san. Oiva Paloheimo

Vårluft

säv. Nils-Eric Fougstedt, san. Jarl Hemmer

Kevätunta (op. 50, nro 3)

säv. Leevi Madetoja, san. L. Onerva

Fünf Gesänge -sarjasta (op. 104)

Nachtwache I

säv. Johannes Brahms, san. Friedrich Rückert

Nachtwache II

säv. Johannes Brahms, san. Friedrich Rückert

Letztes Glück

säv. Johannes Brahms, san. Max Kalbeck

Katso minun kansani on puu

säv. ja san. Einojuhani Rautavaara

Pohjoisia kuvia -sarjasta

Rauha

Kun kello seisoo

säv. Heikki Sarmanto, san. Eino Leino,
sov. Auvo Sarmanto

Den ensamma

säv. Selim Segerstam,
san. Frey-Viking Österblom

Kuin linnut tumman veen

säv. Timo Leskelä, san. Ilmari Pimiä

Kolme romanttista laulelmaa

Häätanhu

säv. Jaakko Mäntyjärvi, san. Yrjö Jylhä

Tikanpolkka

säv. Jaakko Mäntyjärvi, san. Lauri Viita

Nocturno

säv. Jaakko Mäntyjärvi, san. Eino Leino

Auringon noustessa

säv. Toivo Kuula,
san. Veikko Antero Koskenniemi

Yhteislaulu: Kesäpäivä Kangasalla

säv. Gabriel Linsén,
suom. san. Pekka Juhani Hannikainen

Nils-Eric Fougstedt: Vårluft

Jarl Hemmer

Vårluft, drömluft!

Dofter och toner blandas i skogarnas djup i varann.

Rymderna lysa, solen går grann

fram över skyarnas skinande troner.

Skogsdoft! Sol! Anemoner!

Vårluft, älskogsluft, fågellek,

drömmar i dunklet drillar ock smek.

Trånad när trånad i ras och gamman,

hjärta när hjärta och dunig och vek

vinge böjes mot vinge samman.

Och såsom fåglarna ut på flykt gå mina känslor mjukt och skyggt

fladdra i morgonens dofter och toner,

fladdra i skymningens blå regioner.

Söka en famn att samla sig vid. Var månne de hamna i vårens tid

bland blomdoft, sol, anemoner.

Vårluft

Johannes Brahms: Fünf Gesänge -sarjasta

Nachtwache I, Nachtwache II ja Letztes Glück

Nachtwache I (Friedrich Rückert)

Leise Töne der Brust,

geweckt vom Odem der Liebe,

hauchet zitternd hinaus,

ob sich euch öffn' ein Ohr,

öffn' ein liebendes Herz,

und wenn sich keines euch öffnet,

trag ein Nachtwind euch

seufzend in meines zurück.

Nachtwache II (Friedrich Rückert)

Ruhn Sie? rufet das Horn

des Wächters drüben aus Westen,

und aus Osten das Horn

rufet entgegen: Sie ruhn!

Hörst du, zagendes Herz,

die flüsternden Stimmen der Engel?

Lösche die Lampe getrost,

hülle in Frieden dich ein.

Letztes Glück (Max Kalbeck)

Leblos gleitet Blatt um Blatt

still und traurig von den Bäumen;

seines Hoffens nimmer satt,

lebt das Herz in Frühlingsträumen.

Noch verweilt ein Sonnenblick

bei den späten Hagerosen

wie bei einem letzten Glück,

einem süssen, hoffnungslosen.

Fünf Gesänge

Selim Segerstam: Den ensam

Frey-Viking Österblom

Skogen susar. Skogens vindar viska blott

för den som vandrat kring i ensamhetens timma.

Och där vågens dystra spel

över insjöns mörka vatten glimmar,

känner du igen din egen själ, din tunga själ?

Men skogen susar.

Vinden väcker längtans stora tankar för din syn,

och din dröm blir storm, som brusar,

blir ett hav, som glänser,

blir en värld, där inga trånga gränser skymma sol

från skyn därovan skog, som sakta susar.

Skogen tystnar, vinden domnar,

domnar uti ensamhetens höga tempelsal,

i ensamhetens underbara tempelsal.

Stjärnorna i tusental blicka in i skogssjönsöga,

som till natten somnar.

Den ensam

Kevään tuulet

suomenkieliset sanat Kyllikki Solanterä

Kevään unten tuoksuvat tuulet

metsien kätköihin ennättäy.

Loistaen kehrä auringon

käy ylitse taivaitten kuultavan sillan.

Aukes vuokkojen huulet!

Lintujen laulu ja metsäin vyö,

leikkiä lemmen valkea yö.

Kaipaus etsivi kaipausta,

sydäntä sydän, mi kiihkosta lyö,

siipi siipehen kosketusta.

Ja niinkuin villien lintujen arka on lento tunteiden hetkinä aamun,

kun tuoksuvi tuulet hetkinä herkimmän kuun sini-illan

etsien helmaa viihdyn mi suo.

Ah, minnekä vie kevät haaveet nuo.

Jo aukes vuokkojen huulet!

Yövärtio I, Yövärtio II, Viimeinen onni

suomennokset Markku Laasio

Yövärtio I

Rintani hiljaiset soinnut,

jotka rakkauden henkäys herätti,

väristen etsikää,

jospa avautuisi korva

tai rakastava sydän;

jos ei kumpikaan avaudu,

kantakoon yötuuli huoaten

teidät takaisin sydämeeni.

Yövärtio II

Joko he nukkuvat?

kysyy lännestä torvi vartijan,

ja idästä vastaa torvi;

He nukkuvat!

Kuuletko, epäröivä sydän,

enkelten kuiskailun?

Sammuta lamppusi huoletta,

rauhaan itsesi peittele.

Viimeinen onni

Elottomina leijuvat lehdet

hiljaa ja murheissaan alas puusta;

toiveissaan kyltymättömänä

elää sydän kevätunelmissaan.

Vielä viipyy auringonsäde

myöhäisessä ruusupensaassa,

niin kuin viime onnessa,

suloisessa ja toivottomassa.

Yksinäinen

suomennos Matti Pulkkinen

Metsä humisee. Metsän tuulet kuiskivat vain sille,

joka on vaeltanut yksinäisyyden hetkessä.

Ja missä aallon synkkä peili

kimmeltää järven tumman veden yllä,

tunnistatko oman sielusi, synkän sielusi?

Mutta metsä humisee.

Tuuli synnyttää nähtäväksesi kaipausten suuria ajatuksia,

ja unestasi tulee myrsky, joka pauhaa,

meri, joka kimmeltää,

maailma, jossa ahdasmieliset rajat eivät pimennä aurinkoa

taivaalta metsän yltä, joka hiljaa humisee.

Metsä hiljenee, tuuli tyyntyy,

tyyntyä yksinäisyyden korkeassa temppelissä,

yksinäisyyden suurenmoisessa temppelissä.

Tuhannet tähdet katsovat metsälammen silmään,

joka yöhön nukkuu.